

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล

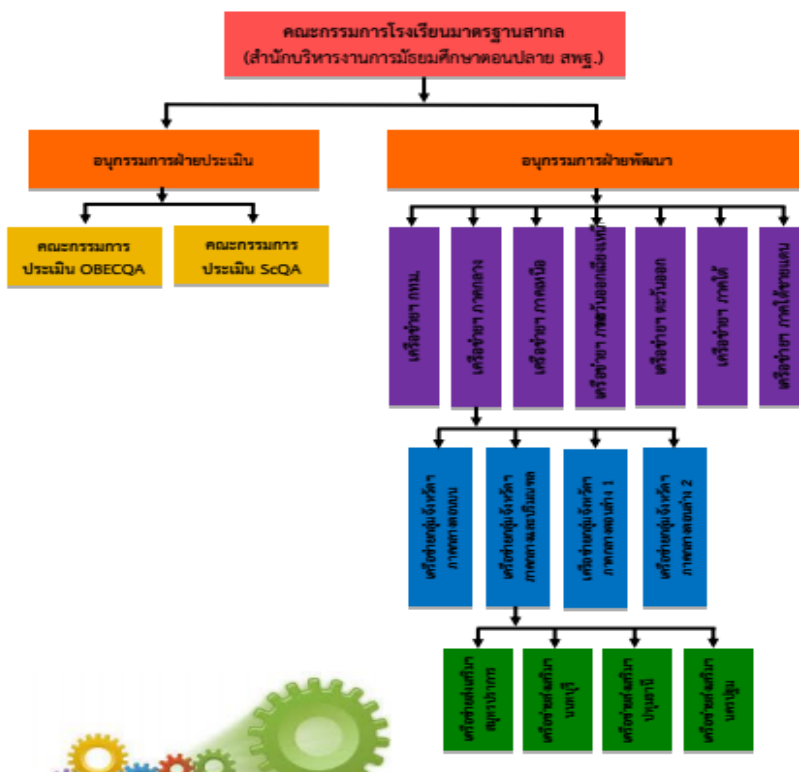
โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) นำมาเป็นมาตรการเร่งด่วนในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เทียบเท่าสากล ซึ่งกำหนดวัตถุประสงค์ว่า 1) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก มีความเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก 2) ยกระดับจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล โดยกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมที่มีความเป็นสากล 3) ยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561 ข) จึงกำหนดแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้แก่ การขับเคลื่อนกลยุทธ์ การพัฒนาหลักสูตรและการสอน การบริหารจัดการระบบคุณภาพ การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและการส่งเสริมคุณภาพนักเรียน และการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ทำให้เกิดคุณภาพต่อการจัดการเรียนการสอน และส่งผลกระทบต่อนักเรียนอันเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษา จึงได้มีการส่งเสริมระบบบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นระบบที่พัฒนาองค์กรให้มีผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ

จากการกำกับ ติดตามการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2553-2554 พบว่าโรงเรียนมาตรฐานสากลซึ่งส่วนใหญ่ดำเนินการกิจตามแนวทางคู่มือการดำเนินการที่กำหนดให้ ในมิติของการบริหารจัดการถือได้ว่าเกิดประสิทธิผลแต่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จเชิงปริมาณระดับหนึ่งเท่านั้น แต่ยังคงมีปัญหาในเชิงคุณภาพหลายประการ ด้านประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามแนวทางพัฒนาคุณภาพการจัดการใหม่ยังไม่เกิดผลเท่าที่ควร ด้วยโรงเรียนยังไม่มีอิสระและคล่องตัวในการบริหารจัดการ นอกจากนี้ในระดับโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง บุคลากรต่าง ๆ ยังไม่เข้าใจการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่งผลให้ขาดการมีส่วนร่วม องค์กรทางการศึกษาส่วนใหญ่จึงยังไม่มีความพร้อมที่จะปรับปรุงพัฒนาตามแนวทางการจัดการด้วยระบบคุณภาพ TQA (นุชนรา รัตนศิริประภา, 2557) ดังนั้น จึงทำให้เกิดความเชื่อว่าคุณภาพการศึกษาไทย เมื่อเทียบกับคุณภาพของนานาชาติก็ยังคงอยู่ในระดับต่ำ และควรได้รับการปรับปรุงพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพทัดเทียมกับการศึกษานานาชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555)

แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561 ข) กำหนดการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากลในลักษณะของเครือข่ายระดับต่าง ๆ ดังนี้

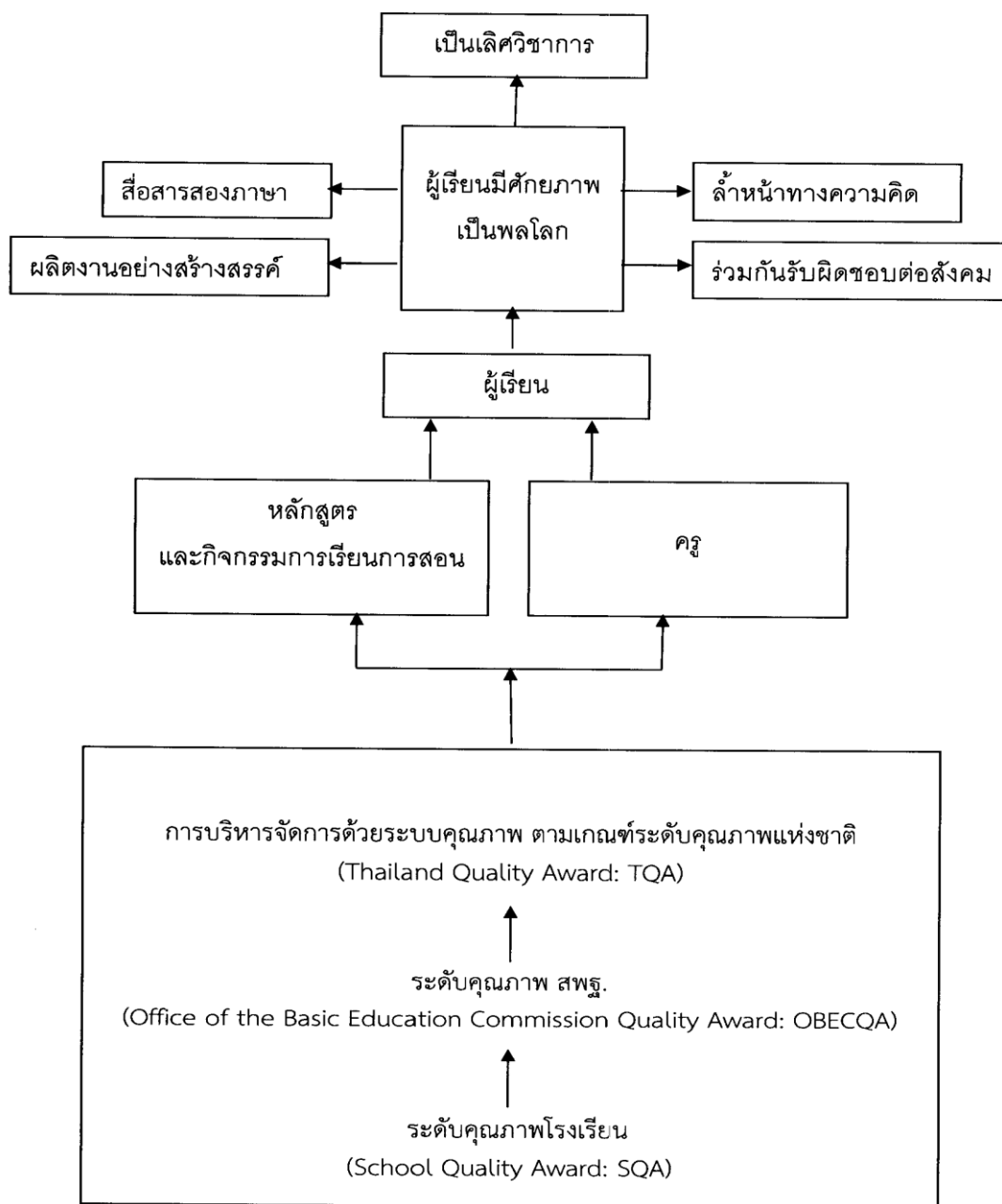

ภาพประกอบ 2 แสดงโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล
(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 ข)

ภาพความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561 ข) กำหนดภาพความสำเร็จโรงเรียนมาตรฐานสากล ดังนี้

1. ลักษณะการเป็นมาตรฐานสากล
  - 1.1 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล
  - 1.2 การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ
2. วัตถุประสงค์โรงเรียนมาตรฐานสากล
  - 2.1 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen)
  - 2.2 เพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard)
  - 2.3 เพื่อยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management)
3. คุณลักษณะโรงเรียนมาตรฐานสากล
  - 3.1 ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก
  - 3.2 จัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล
  - 3.3 บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

ภาพประกอบ 3 แสดงความสำเร็จของการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล
(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 ก)

ภารกิจหลักของโรงเรียนมาตรฐานสากล

เพื่อการขับเคลื่อนโรงเรียนในโครงการฯ ให้เป็นรูปธรรม สพฐ. กำหนดภารกิจหลักของโรงเรียนในการพัฒนาและยกระดับการดำเนินโครงการสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ดังนี้

1. ศึกษาทำความเข้าใจโครงการและสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2. จัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล
3. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล โดยเพิ่มรายวิชาเพิ่มเติม “สาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง” (Independent Study: IS)
4. จัดทำห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) ห้องสมุด พร้อมทั้งจัดหาครุภัณฑ์ อุปกรณ์ สื่อ ปรับบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้สู่สากล
5. สำรวจข้อมูลครูเพื่อเตรียมการพัฒนา
6. ดำเนินการบริหารด้วยระบบคุณภาพตามแนว OBECQA และดำเนินการจัดตั้งเครือข่ายร่วมพัฒนา
7. วิจัยและพัฒนาหารูปแบบการจัดการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยการมีส่วนร่วม
8. นำเสนอผลงานและการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
9. รายงานผลการประเมินโครงการพร้อมทั้งประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

คุณลักษณะและศักยภาพผู้เรียนที่เป็นสากล

การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากล มุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเป็นไปตามปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555)

Learning to know :

หมายถึง การเรียนเพื่อให้มีความรู้ในสิ่งต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อไป ได้แก่ การรู้จักการแสวงหาความรู้ การต่อยอดความรู้ที่มีอยู่ รวมทั้งการสร้างความรู้ขึ้นมาใหม่

Learning to do :

หมายถึง การเรียนเพื่อการปฏิบัติหรือลงมือทำ ซึ่งนำไปสู่การประกอบอาชีพจากความรู้ที่ได้ศึกษามา รวมทั้งการปฏิบัติเพื่อสร้างประโยชน์ให้สังคม

Learning to live together :

หมายถึง การเรียนรู้เพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งการดำเนินชีวิตในการเรียน ครอบครัว สังคม และการทำงาน

Learning to be :

หมายถึง การเรียนรู้เพื่อให้รู้จักตัวเองอย่างถ่องแท้ รู้ถึงศักยภาพ ความถนัด ความสนใจของตนเอง สามารถใช้ความรู้ ความสามารถของตนเองให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เลือกแนวทางการพัฒนาตนเองตามศักยภาพ วางแผนการเรียนต่อ การประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของตนเองได้

ทั้งนี้ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลกเทียบเคียงกับนานาชาติอารยประเทศ เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีศักยภาพที่สำคัญ ดังนี้

1. ความรู้พื้นฐานในยุคดิจิทัล

มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นทางวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี รู้ภาษา ข้อมูล และทัศนภาพ รู้วัฒนธรรมและมีความตระหนักรู้ในระดับโลก

2. ความสามารถในการปรับตัว

สามารถจัดการกับสภาวะการณ์ที่มีความซับซ้อน เป็นบุคคลที่ใฝ่รู้ สามารถกำหนดตั้งประเด็นคำถามเพื่อนำไปสู่การศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศและสรุปองค์ความรู้ ใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

ความสามารถในการรับและส่งสาร การเลือกรับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนคติของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งมีทักษะในการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ตลอดจนสามารถเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม สามารถจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม นำไปสู่การปฏิบัติและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม บริการสาธารณะ ซึ่งหมายถึงการเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

การสืบค้นหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้และวิธีการที่หลากหลาย เลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

แนวทางการจัดการศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561 ข) กำหนดแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย คุณภาพผู้เรียน สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐาน/ตัวชี้วัด โครงสร้าง รายวิชา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวัดประเมินผลและเกณฑ์การจบหลักสูตร โดยนำมาเทียบเคียงกับ หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

2. ศึกษาคุณลักษณะและศักยภาพผู้เรียนที่เป็นสากล ตามหลักสูตรของโรงเรียนมาตรฐานสากล

3. วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา บริบทของโรงเรียน เพื่อมุ่งเน้นความเป็นไทยและความเป็นสากล

4. การปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับโรงเรียนมาตรฐานสากล สามารถเชื่อมโยง บูรณาการในรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมในระดับประถมศึกษา หรือจำนวนหน่วยกิตของรายวิชา เพิ่มเติมในระดับมัธยมศึกษาได้ตามสภาพความต้องการและจุดเน้นของสถานศึกษา ดังนี้

4.1 ปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาในโปรแกรมการ EP (English Program) IEP (Intensive English Program) MEP (Mini English Program) หรือ IB (International Baccalaureate) และหลักสูตรที่เน้นความเป็นเลิศเฉพาะทาง เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา ดนตรี กีฬา อาชีพ เป็นต้น เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับบริบทและความเป็นสากล ทั้งในการจัดรายวิชาพื้นฐาน/รายวิชาเพิ่มเติม

4.2 จัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ขั้นใด 5 ขั้น พัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล และเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลบรรลุเป้าหมาย โดยการปรับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ หรือการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และจัดสาระการเรียนรู้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study : IS) ซึ่งจัดแบ่งเป็นสาระการเรียนรู้ 3 สาระ ประกอบด้วย

IS 1 - การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation)

IS 2 - การสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and Presentation)

IS 3 - การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity)

ไปสู่การเรียนการสอน ในลักษณะของหน่วยการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนด โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับบริบทและพัฒนาการตามวัยของผู้เรียน

5. จัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศที่ 2

ภาพประกอบ 4 แสดงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล

(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 ข)

แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล

1. จัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา มุ่งเน้นความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้อย่างคล่องแคล่วทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สำหรับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย นอกจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษแล้ว ให้มุ่งเน้นภาษาต่างประเทศที่ 2 ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนอย่างน้อยหนึ่งภาษา

2. จัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ มุ่งเน้นการใช้หนังสือ ตำราเรียน สื่อการสอนที่เป็นภาษาอังกฤษ

3. จัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ควรศึกษาหนังสือตำราเรียนและสื่อที่เป็น ภาษาต่างประเทศนำมาเทียบเคียงเนื้อหาสาระ และประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

4. จัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการเผยแพร่ผลงานของสาระการเรียนรู้ ต่าง ๆ ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ทั้งระบบออนไลน์ (online) และออฟไลน์ (offline) ส่งเสริมการคิด ผลิตภัณฑ์อย่างสร้างสรรค์ให้มากขึ้น

5. จัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการของห้องเรียนคุณภาพ สนับสนุนให้มีการใช้การวิจัย สื่อนวัตกรรม ปรับลดเวลาในการสอนของครูในห้องเรียนและเพิ่มเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียนนอกห้องเรียน ให้มากขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

6. จัดเตรียมและพัฒนาครูให้สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร สามารถแลกเปลี่ยน เรียนรู้ประสบการณ์ ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ

7. จัดการเรียนการสอน มุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ และทักษะที่สำคัญของ ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ เป็นไปตามปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO ได้แก่ Learning to know, Learning to do, Learning to live together, Learning to be

8. จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้น ได้อย่างหลากหลายวิธี เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ สาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study : IS) เป็นการเปิดโลกกว้างให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างอิสระในเรื่องหรือประเด็นที่สนใจ และดำเนินการศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้จาก แหล่งข้อมูลที่หลากหลาย

กระบวนการพัฒนาผู้เรียนสู่คุณภาพที่คาดหวัง

กระบวนการสำคัญในการจัดการเรียนรู้ เรียกว่า “บันได 5 ขั้น ของการพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล” ได้แก่

1. การตั้งคำถาม/สมมติฐาน
เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด สังเกต ตั้งคำถามอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการตั้งคำถาม (Learning to Question)
2. การสืบค้นความรู้และสารสนเทศ
เป็นการฝึกแสวงหาความรู้ ข้อมูลและสารสนเทศจากแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต หรือจากการฝึกปฏิบัติ ทดลอง เป็นต้น ซึ่งจะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในการแสวงหาความรู้ (Learning to Search)

3. การสร้างองค์ความรู้
เป็นการฝึกให้ผู้เรียนนำความรู้และสารสนเทศที่ได้จากการแสวงหาความรู้มาถกแถลง อภิปราย เพื่อนำไปสู่การสรุปและสร้างองค์ความรู้ (Learning to Construct)
4. การสื่อสารและนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ
เป็นการฝึกให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้มาสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีทักษะในการสื่อสาร (Learning to Communicate)
5. การบริการสังคมและจิตสาธารณะ
เป็นการนำความรู้สู่การปฏิบัติ ซึ่งผู้เรียนจะต้องเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การทำประโยชน์ให้กับสังคมและชุมชนรอบตัวตามวุฒิภาวะของผู้เรียน และจะส่งผลให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะและบริการสังคม (Learning to Serve)

ภาพประกอบ 5 แสดงภาพบันได 5 ขั้น ของการพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล (ที่มา : ดัดแปลงจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 ก)

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study : IS) เครื่องมือสำคัญในการพัฒนา
การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามบันได 5 ขั้น สามารถดำเนินการได้หลากหลายวิธีและการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่งที่ใช้อย่างกว้างขวางในการพัฒนาผู้เรียน เพราะเป็นการเปิดโลกกว้างให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างอิสระในเรื่องหรือประเด็นที่ตนสนใจ เริ่มตั้งแต่การกำหนดประเด็นปัญหา ซึ่งอาจเป็น Public Issue และ Global Issue และดำเนินการค้นคว้าแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่การสรุปองค์ความรู้ จากนั้นก็หาวิธีการที่เหมาะสมในการสื่อสาร นำเสนอให้ผู้อื่นได้รับทราบ และสามารถนำความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปทำ

ประโยชน์แก่สาธารณะ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงต่อเนื่องกันตลอดแนว ภายใต้สาระ “การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study : IS)” ซึ่งแบ่งเป็น 3 สาระ ประกอบด้วย

IS1 – การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation) เป็นสาระที่มุ่งให้ผู้เรียนกำหนดประเด็นปัญหา ตั้งสมมติฐาน ค้นคว้า แสวงหาความรู้และฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้

IS2 – การสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and Presentation) เป็นสาระที่มุ่งให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาวิธีการถ่ายทอด/สื่อสารความหมาย/แนวคิด ข้อมูลและองค์ความรู้ด้วยวิธีการนำเสนอที่เหมาะสมหลากหลายรูปแบบ และมีประสิทธิภาพ

IS3 – การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity) เป็นสาระที่มุ่งให้ผู้เรียนนำองค์ความรู้/ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ หรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เกิดบริการสาธารณะ (Public Service) โรงเรียนต้องนำสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study : IS) ไปสู่การเรียนการสอน ด้วยการจัดทำรายวิชา ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนด โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับบริบท วย และพัฒนาการของผู้เรียน ซึ่งอาจแตกต่างกันในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพและการบริหารจัดการคุณภาพ

อุดม ชูสิ่วรรณ (2559) สรุปว่า คุณภาพ หมายถึง คุณสมบัติที่ดีของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า หรือผู้รับบริการ ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2549) ให้ความหมายคุณภาพการศึกษาว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณภาพของผู้จบการศึกษา จะต้องมีความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติต่าง ๆ อย่างครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ที่นิยามว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง ภาพรวมของผลที่เกิดกับผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ความสามารถและคุณธรรมตามที่คุณเรียนแต่ละระดับพึงมีพึงเป็น และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2549) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา คือ คุณภาพของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและมีคุณภาพดี

ในเรื่องการบริหารจัดการคุณภาพ ชวงโชติ พันธุ์เวช (2552) กล่าวว่า คุณลักษณะคุณภาพทางการศึกษาเป็นการผลิต หรือการบริการของสถาบันการศึกษาที่เป็นไปตามกำหนดมาตรฐานหรือลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา และสร้างคุณค่า และความพึงพอใจให้แก่ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน และสังคม คุณภาพผลผลิตการศึกษาและกระบวนการทางวิชาการขึ้นอยู่กับกระบวนการวางแผนและการควบคุมให้เป็นไปตามข้อกำหนดที่พึงประสงค์ ตลอดจนการปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพ

การบริหารคุณภาพมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพขององค์กร ให้มีความทันสมัย และสอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการหรือลูกค้าในยุคที่มีการแข่งขันกันสูงเป็นหลัก และการทำให้องค์กรเป็นที่ยอมรับในเรื่อง

การส่งมอบสินค้าหรือบริการในระดับกว้าง คุณภาพจึงเป็นตัวบ่งชี้ผลสำเร็จของการปฏิบัติงานในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน คุณภาพของการศึกษาก็เช่นกันเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญและคาดหวัง และคุณภาพของผู้เรียนก็ขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารจัดการโรงเรียนโดยการขับเคลื่อนของผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากร ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การยกระดับการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนเพื่อมุ่งสู่การเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพและส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ตลอดจนได้รับการยอมรับในวงกว้างนั้น จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ (ปานิสรา สิงพงษ์, 2555) สำหรับศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา (2550) ให้ความหมายของการบริหารคุณภาพว่า หมายถึง การใช้วิธีการทำงานที่เป็นระบบที่ดี (Good System) ในการจัดการทุกเรื่องในองค์กรให้มีคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นคุณภาพผลิตภัณฑ์ (Product) คุณภาพบริการ (Service) คุณภาพการปฏิบัติงาน (Performance) คุณภาพกระบวนการ (Process) และคุณภาพบุคลากร (Personnel) ทั้งนี้ สิ่งที่สำคัญคือสถานศึกษาจะต้องรู้จักลูกค้าและความต้องการของลูกค้าให้ดีที่สุด พร้อมทั้งช่วยลูกค้าให้ได้รับตามความต้องการ

แนวทางการนำการบริหารระบบคุณภาพมาใช้ในการจัดการศึกษา

ในด้านการศึกษามีการนำแนวทางทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) มาประยุกต์ใช้ในสถาบันและสถานศึกษาต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย เพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการองค์กรให้มีวิถีปฏิบัติและผลการดำเนินการในระดับมาตรฐานโลก ดังนั้น การบริหารจัดการระบบคุณภาพจึงเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล ซึ่งจะทำให้เกิดคุณลักษณะต่อการจัดการเรียนการสอน อันจะส่งผลกระทบนักเรียนบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

James H. Stronge (2017 อ้างจาก วราพร พรหมนิล, 2560) กล่าวว่าคุณลักษณะที่สำคัญ 4 ประการในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง ได้แก่ 1) โรงเรียนให้ความสำคัญกับผลลัพธ์มากกว่าการกำหนดเนื้อหาทางการศึกษา ซึ่งมาตรฐานสากลที่มุ่งเน้นผลลัพธ์จะช่วยในการกำหนดและวัดความเป็นเลิศทางด้านการศึกษา ทำให้เป้าหมายทางการศึกษาเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและเป็นกรอบสำหรับครูผู้สอน 2) ความรับผิดชอบและความเป็นอิสระ ความสมดุลระหว่างความรับผิดชอบและความเป็นเอกภาพ เป็นประโยชน์ในการสร้างชื่อเสียงและความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน 3) การสร้างความเข้มแข็งให้กับครูมืออาชีพ เพราะครูเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของโรงเรียน ดังนั้น คุณภาพของครูจึงมีความสำคัญที่สุด 4) การเรียนรู้ของบุคคล โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงสามารถรักษาความหลากหลายของการพัฒนาความรู้ความสามารถ ภูมิหลังทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

แนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์รางวัลคุณภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA)

สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (2560) จัดตั้งรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) ขึ้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2539 โดยสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติและสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และมีการบรรจุรางวัลคุณภาพแห่งชาติไว้ในแผนกลยุทธ์การเพิ่มผลผลิตของประเทศ เพื่อผลักดันให้องค์กรต่าง ๆ นำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติไปพัฒนาขีดความสามารถ

ด้านการบริหารจัดการองค์กรที่มีวิธีปฏิบัติและผลการดำเนินการในระดับมาตรฐานโลก จะได้รับประกาศเกียรติคุณด้วยรางวัลคุณภาพแห่งชาติ และนำเสนอวิธีปฏิบัติที่น่าองค์กรของตนไปสู่ความสำเร็จเพื่อเป็นแบบอย่างให้องค์กรอื่น ๆ นำไปประยุกต์ให้ประสบผลสำเร็จเช่นเดียวกัน รางวัลคุณภาพแห่งชาติถือเป็นรางวัลระดับโลก (World Class) เนื่องจากมีพื้นฐานทางด้านเทคนิคและกระบวนการตัดสินรางวัลเช่นเดียวกับรางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา หรือ The Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) ซึ่งเป็นต้นแบบรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกนำไปประยุกต์ใช้

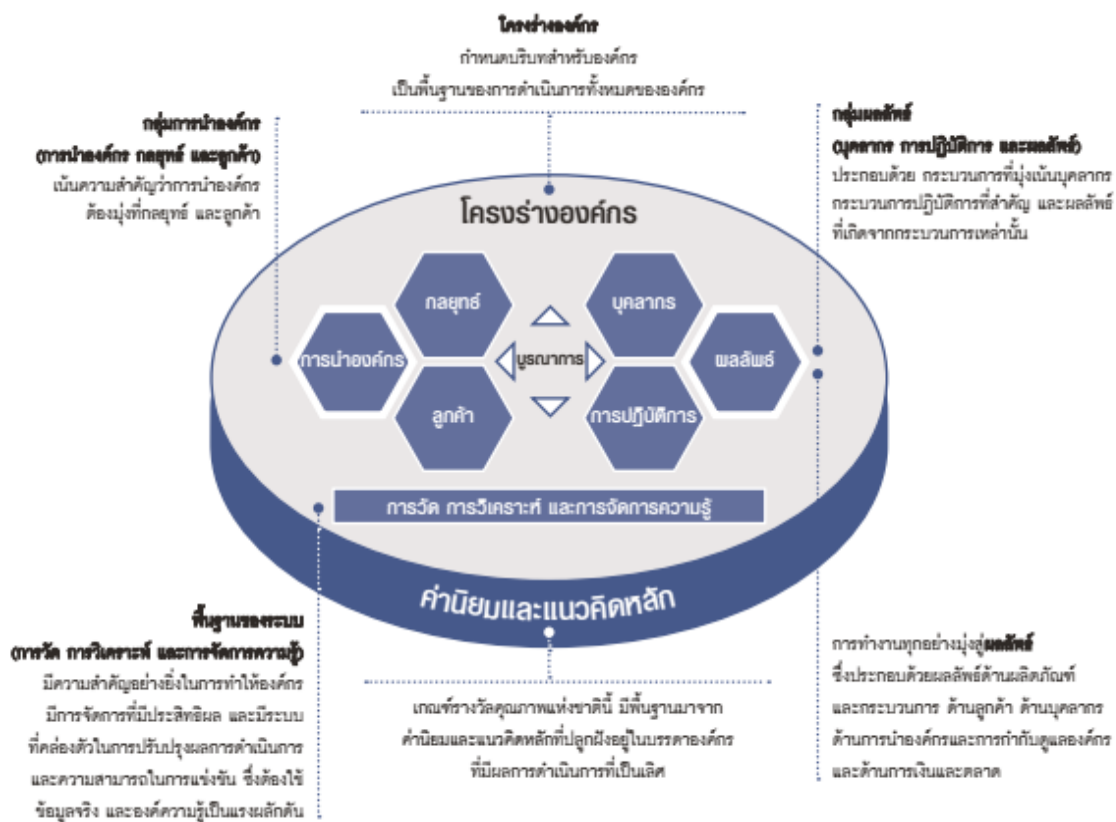
รางวัลคุณภาพแห่งชาติมีเจตนารมณ์ 1) เพื่อสนับสนุนการนำแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติไปใช้ในการปรับปรุงความสามารถในการแข่งขัน 2) เพื่อประกาศเกียรติคุณให้กับองค์กรที่ประสบความสำเร็จระดับมาตรฐานโลก 3) เพื่อกระตุ้นให้มีการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ 4) เพื่อแสดงให้นานาชาติเห็นถึงความมุ่งมั่นในการยกระดับมาตรฐานความเป็นเลิศ ในการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐภาคเอกชน ทุกประเภท ทุกขนาดที่น่าเกณฑ์ไปเปรียบเทียบกับระบบการบริหารจัดการของตน ซึ่งจะได้รับประโยชน์ในทุกขั้นตอน เริ่มจากการประเมินตนเอง ผู้บริหารโรงเรียนจะทราบถึงสภาพที่แท้จริงว่าระบบการบริหารจัดการของตนยังขาดตกบกพร่องในเรื่องใด จึงสามารถกำหนดวิธีการและเป้าหมายที่ชัดเจนในการจัดทำแผนปฏิบัติการ และเมื่อปฏิบัติตามแผนจนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ มีความพร้อมและตัดสินใจสมัครรับรางวัล องค์กรจะได้รับการตรวจด้วยกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายหลายสาขาอาชีพที่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อเป็นผู้ตรวจประเมินโดยเฉพาะ ไม่ว่าจะองค์กรจะได้รับรางวัลหรือไม่ องค์กรจะได้รับรายงานย้อนกลับซึ่งระบุจุดแข็งและจุดที่ควรปรับปรุง เป็นประโยชน์ต่อการนำไปวางแผนปรับปรุงองค์กรให้สมบูรณ์มากขึ้นต่อไป ซึ่งลักษณะที่สำคัญของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ คือ การช่วยองค์กรตอบคำถามที่ท้าทาย 3 ข้อ ดังนี้ 1) องค์กรดำเนินการได้ดีอย่างที่ควรเป็นหรือไม่ 2) องค์กรรู้ได้อย่างไร 3) องค์กรควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอะไร ด้วยวิธีการอย่างไร ซึ่งในขณะที่องค์กรตอบคำถามตามเกณฑ์และประเมินผลการตอบของตนเองกับแนวทางการให้คะแนน องค์กรจะสามารถระบุจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุง ทั้งภายในเกณฑ์แต่ละหมวดและระหว่างหมวด เมื่อองค์กรใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติเพื่อบริหารจัดการผลการดำเนินการขององค์กร จะเกิดการทำงานประสานกันระหว่างกระบวนการที่สำคัญและข้อมูลป้อนกลับระหว่างกระบวนการกับผลลัพธ์ ซึ่งจะนำไปสู่วงจรการปรับปรุง และเมื่อใช้อย่างต่อเนื่ององค์กรจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับองค์กรมากขึ้น และจะสามารถระบุวิธีที่ดีที่สุดในการสร้างจุดแข็ง ปดของวาง และสร้างนวัตกรรม ซึ่งในประเทศไทยมีการใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติเพื่อช่วยให้องค์กรปรับปรุงขีดความสามารถในการแข่งขันและผลลัพธ์ผ่านระบบการพัฒนาและประเมินองค์กรต่าง ๆ ได้แก่ ระบบการรับรองมาตรฐานโรงพยาบาล (Hospital Accreditation : HA) ระบบคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award: PMQA) เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อผลการดำเนินงานที่เป้นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence: EdPEX) และเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) (สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ, 2560)

สำหรับเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติจะมีการทบทวนและปรับปรุงทุก 2 ปี ทั้งนี้ ภาพรวมและโครงสร้างของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ เพื่อผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ : มุมมองเชิงระบบประกอบด้วย (สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ, 2560)

ระบบการดำเนินการที่เป็นเลิศ ประกอบด้วยเกณฑ์ 6 หมวดที่อยู่สวนกลางของภาพ ซึ่งระบุกระบวนการและผลลัพธ์ที่องค์กรบรรลุ. ผลการดำเนินการที่เป็นเลิศต้องอาศัยการนำองค์กรที่เข้มแข็งและแสดงให้เห็นผ่านผลลัพธ์ที่โดดเด่น. ทั้ง 2 หมวดนี้ถูกเน้นให้เด่นชัดในภาพ คำว่า “การบูรณาการ” ที่กลางภาพ แสดงให้เห็นว่า ทุกองค์ประกอบของระบบเชื่อมโยงกัน.

ลูกศรแนวอนที่ตรงกลาง แสดงการเชื่อมโยงที่สำคัญระหว่างกลุ่มการนำองค์กร (หมวด 1, 2 และ 3) กับกลุ่มผลลัพธ์ (หมวด 5, 6, และ 7) และยังแสดงถึงความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างกลุ่มการนำองค์กรและกลุ่มผลลัพธ์

ลูกศรแนวตั้งที่กลางภาพ ซึ่งไปยังโครงสร้างองค์กรและพื้นฐานของระบบ ซึ่งให้สารสนเทศและข้อมูลป้อนกลับสำหรับกระบวนการที่สำคัญและสภาพแวดล้อมขององค์กร

ภาพประกอบ 6 แสดงมุมมองเชิงระบบของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (ที่มา : สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ, 2560)

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA)

การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีการพัฒนาหลายมิติไปพร้อมกัน โดยจะต้องดำเนินการทั้งระบบ คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ มิใช่เป็นการจัดการศึกษาเพียงบางส่วนของโรงเรียน หรือจัดเป็นแผนการเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งในสภาพความเป็นจริงพบว่าโรงเรียนในโครงการฯ มีความแตกต่างกันทั้งบริบท ศักยภาพ ขนาดโรงเรียน รวมทั้งสภาพแวดล้อมอื่น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 ข) ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนเกิดการพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561 ก) จึงกำหนดให้มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเป็น 3 ระดับ เพื่อให้โรงเรียนเกิดการพัฒนาก้าวหน้าเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและบริบทของโรงเรียน คือ

ระดับที่ 1 การบริหารจัดการระบบคุณภาพ ระดับโรงเรียน (School Quality Award : ScQA)

ระดับที่ 2 การบริหารจัดการระบบคุณภาพ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission Quality Award : OBECQA)

ระดับที่ 3 การบริหารจัดการระบบคุณภาพระดับชาติ (Thailand Quality Award : TQA)

ลักษณะที่สำคัญของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีพื้นฐานมาจาก “ค่านิยมและแนวคิดหลัก 11 ประการ” สำหรับการบูรณาการผลการดำเนินการที่สำคัญ และข้อกำหนดการปฏิบัติการภายใต้กรอบที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ซึ่งจะสร้างพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติข้อมูลป้อนกลับ และความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 ข)

1. มุมมองเชิงระบบ (Systems perspective)
2. การนำโรงเรียนอย่างมีวิสัยทัศน์ (Visionary leadership)
3. ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นนักเรียน (Student-focused excellence)
4. การให้ความสำคัญกับบุคลากร (Valuing people)
5. การเรียนรู้ระดับโรงเรียนและความคล่องตัว (Organizational learning and agility)
6. การมุ่งเน้นความสำเร็จ (Focus on success)
7. การจัดการเพื่อนวัตกรรม (Managing for innovation)
8. การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง (Management by fact)
9. ความรับผิดชอบต่อสังคม (Societal responsibility)
10. จริยธรรมและความโปร่งใส (Ethics and Transparency)
11. การส่งมอบคุณค่าและผลลัพธ์ (Delivering value and results)

จากแนวคิดและค่านิยมหลัก เพื่อนำไปสู่ผลการปฏิบัติการที่เป็นเลิศขององค์กร (โรงเรียน) ถูกนำมาผนวกเป็นองค์ประกอบการบริหารจัดการระบบบริหารคุณภาพ 7 หมวด คือ

1. การนำองค์กร (Leadership)
2. การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning)

3. การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder Focus)
4. การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management)
5. การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and Staff Focus)
6. การปฏิบัติการ (Operation)
7. ผลลัพธ์ (Performance Results)

ความเชื่อมโยงสัมพันธ์และการบูรณาการขององค์ประกอบทั้ง 7 หมวด จะเริ่มจากการนำองค์กร (หมวดที่ 1) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (หมวดที่ 2) และการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (หมวดที่ 3) ประกอบกันเป็นกลุ่มของการนำองค์กรว่าการนำองค์กรต้องมุ่งที่กลยุทธ์และนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ระดับสูงหรือฝ่ายบริหารของโรงเรียนต้องกำหนดทิศทางทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน และเป็นผู้นำในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเพื่อให้บรรลุตามทิศทางที่กำหนดไว้ การมุ่งเน้นบุคลากร (หมวดที่ 5) การจัดการกระบวนการ (หมวดที่ 6) และผลลัพธ์ (หมวดที่ 7) ประกอบกันเป็นกลุ่มผลลัพธ์ โดยบุคลากรและกระบวนการที่สำคัญมีบทบาททำให้การดำเนินการสำเร็จและนำไปสู่ผลการดำเนินการโดยรวมขององค์กร (โรงเรียน) ส่วนการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (หมวดที่ 4) มีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้องค์กรมีการจัดการที่มีประสิทธิผลและมีการปรับปรุงผลการดำเนินงาน โดยใช้ระบบที่ใช้ข้อมูลจริงและองค์ความรู้เป็นแรงผลักดัน การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ เป็นพื้นฐานของระบบการจัดการผลการดำเนินการโดยรวม

กระบวนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561 ข) ให้ความสำคัญกับบุคลากรหลักที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อน โดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานการพัฒนา ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาสำหรับกลุ่มเป้าหมายผู้บริหารโรงเรียนและครู ดังนี้

การพัฒนาครู	การพัฒนาผู้บริหาร
ครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลจะได้รับการพัฒนาเพื่อ • เป็นผู้นำและมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้เฉพาะด้าน สามารถใช้ภาษาต่างประเทศและสื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ • มีความสามารถในการศึกษาค้นคว้าพัฒนางาน พัฒนาตนเองจากแหล่งวิชาต่าง ๆ เช่น หนังสือ ตำรา ต่างประเทศ และสื่อ ICT รวมทั้งสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ • ใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลจะได้รับการพัฒนาเพื่อ • เป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์และสามารถบริหารจัดการโรงเรียนบรรลุตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียน • มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและการบริหารจัดการ • สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร • มีความสามารถในการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ • เป็นผู้นำและมีทักษะในการบริหารงานวิชาการและมีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับ

ภาพประกอบ 7 แสดงเป้าหมายการพัฒนาครูและผู้บริหาร
(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 ข)

แนวทางการตรวจเยี่ยมและประเมินโรงเรียนเพื่อรับรางวัลตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพ ระดับ ScQA/ OBECQA

กระบวนการตรวจเยี่ยมและประเมินโรงเรียนเพื่อรับรางวัลตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพ ระดับ ScQA/ OBECQA แสดงดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 แสดงแนวทางการตรวจเยี่ยมและประเมินโรงเรียนเพื่อรับรางวัลตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพระดับ ScQA / OBECQA (ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 ข)

การดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16

เมื่อสิ้นปีการศึกษา 2555 ซึ่งเป็นการช่วงระยะเวลาของการพัฒนาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล รุ่น 1 มาอย่างต่อเนื่อง 3 ปี (ปีการศึกษา 2553-2555) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 (2556 ข) ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลสำเร็จ “ด้านเป็นเลิศวิชาการ” ของโรงเรียนในสังกัดที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 11 โรงเรียน ผลการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น

พบว่า โดยภาพรวมผลสำเร็จการดำเนินงานตามเป้าหมายด้านผู้เรียน “เป็นเลิศวิชาการ” ของโรงเรียนในโครงการฯ มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้เป็น $\bar{X} = 3.39$ โดยโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.88$) ส่วนโรงเรียนสตูลวิทยามีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าโรงเรียนอื่น ๆ ($\bar{X} = 1.88$) เมื่อพิจารณาในแต่ละระดับชั้นพบว่า ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยและโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 5.00$) ส่วนโรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.00$) สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมสูงสุด ($\bar{X} = 4.88$) ส่วนโรงเรียนสตูลวิทยามีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 1.38$) ทั้งนี้ โรงเรียนมีการให้ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) โรงเรียนควรมีการติดตาม ตรวจสอบประเมินเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 2) ควรมุ่งเน้นคุณภาพด้านวิชาการ 2) โรงเรียนควรพัฒนาครูให้มีความสามารถและมีวิสัยทัศน์ สามารถวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายและทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น 3) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกรายวิชา ทั้งนี้ ควรจัดให้มีการสอบวัดระดับภาษาที่สอง โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบ (สพฐ.) รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

ปี 2557 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 (2557) ดำเนินการทดสอบวัดความรู้ความสามารถด้านภาษาไทย คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยนำข้อสอบกลางที่สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยและผู้ทรงคุณวุฒิจัดทำขึ้นมาใช้ในการทดสอบ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สอบวัดความรู้ ความสามารถของนักเรียนรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาไทยตามแนวทางข้อสอบ PISA และ 2) นำผลจากการทดสอบมาเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการพัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพเทียบเคียงนานาชาติมากยิ่งขึ้น กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ของปีการศึกษา 2556 ทุกคน (6,257 คน จำแนกเป็นนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 707 คน จากโรงเรียนทั่วไป 5,550 คน) และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของปีการศึกษา 2556 ทุกคน (4,991 คน จำแนกเป็นนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 3,789 คน จากโรงเรียนทั่วไป จำนวน 1,194 คน) โดยดำเนินการทดสอบเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2557 ผลการทดสอบพบว่า 1) ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชาภาษาไทยมีค่าเฉลี่ย 38.40 วิชาคณิตศาสตร์มีค่าเฉลี่ย 11.98 และวิชาวิทยาศาสตร์มีค่าเฉลี่ย 8.38 2) ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ย 40.40 วิชาคณิตศาสตร์มีค่าเฉลี่ย 11.17 และวิชาวิทยาศาสตร์มีค่าเฉลี่ย 10.71 โดยนักเรียนทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จบจากโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทั้ง 3 รายวิชา ทั้ง 2 ระดับชั้นสูงกว่านักเรียนที่จบจากโรงเรียนทั่วไป

ในการขับเคลื่อนเพื่อการบรรลุเป้าหมายของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 (2558) ดำเนินการนิเทศ ติดตามโรงเรียนในโครงการฯ อย่างต่อเนื่องตามบริบทแวดล้อม ซึ่งในปี 2558 สพม.16 ดำเนินการนิเทศ ติดตามโรงเรียนในสังกัด จำนวน 13 โรงเรียน (รุ่น 1 และรุ่น 2) โดยนำองค์ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินฯ “OBECQA” มาเชื่อมโยงกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่โครงการฯ กำหนด สรุปผลการนิเทศฯ ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมพบว่านอกจากโรงเรียน Intensive school แล้ว โรงเรียนอื่น ๆ 12 โรง มีความเข้าใจการดำเนินงานรองรับการประเมินการบริหารจัดการตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ค่อนข้างน้อย ผู้บริหารยังไม่แสดงบทบาทการเป็นผู้นำองค์กรในการดำเนินงานที่ชัดเจน ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนทุกโรง นำเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน IS ทั้งนี้ 1) โรงเรียนมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน ICT ในระดับมากขึ้นไป 6 โรง ส่วนการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและอินเทอร์เน็ตไร้สายมีทั้ง 12 โรง 2) โรงเรียนส่วนมากมอบหมายการจัดการเรียนการสอน IS ให้ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ โดยมีโรงเรียนที่มอบหมายให้ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดการเรียนการสอน IS จำนวน 3 โรง ซึ่งครูที่จัดการเรียนการสอน IS ที่นำเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพียงร้อยละ 71.12 และ 3) โดยภาพรวมผู้เรียนส่วนมากนำเทคโนโลยีไปใช้ในการสื่อสารและการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก ($\bar{X} = 2.84$ จากระดับคุณภาพ 1-4)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในปี 2553 ดิฐารัตน์ สิวรางกุล (2553) ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลกับการเตรียมการและแสวงหาผู้ร่วมพัฒนา ผู้ให้ข้อมูล คือ บุคลากรของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฯ เครื่องมือวิจัย คือ แบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรในการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรที่เข้าร่วมประชุมและไม่ได้เข้าร่วมประชุมไม่แตกต่างกัน 3) การเตรียมการและแสวงหาผู้ร่วมพัฒนาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง บุคลากรที่เข้าร่วมประชุมมีการเตรียมการและแสวงหาผู้ร่วมพัฒนาในระดับมาก ส่วนบุคลากรที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมมีการเตรียมการและแสวงหาผู้ร่วมพัฒนาในระดับปานกลาง 4) การเตรียมการและแสวงหาผู้ร่วมพัฒนาของบุคลากรที่เข้าร่วมประชุมและไม่ได้เข้าร่วมประชุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ 5) ความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรมีความสัมพันธ์กับการเตรียมการและแสวงหาผู้ร่วมพัฒนาในระดับสูง ส่วนภาณุภัทร จรัสнуพิพัฒน์ (2554) ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เขตกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เขตกรุงเทพมหานครและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 364 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multistage random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

อยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เขตกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง 3) โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 มีสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในปีเดียวกัน เฉลิมขวัญ สนลอย (2554) ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล โรงเรียนวัดดอนทอง (สุวัฒน์ศรี ตันทิกุล ราษฎร์ศึกษาลัย) ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนวัดดอนทองฯ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงตามระดับปัญหาจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล ด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ และด้านคุณลักษณะผู้เรียน 2) ปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนวัดดอนทองฯ พบว่า ตำแหน่งและประสบการณ์ของผู้บริหารและครูมีปัญหาการบริหารจัดการโดยรวมแตกต่างกันในระดับต่ำ ส่วนวุฒิปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีโดยรวมและรายด้านทุกด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการพัฒนา คือ 1) ด้านคุณลักษณะผู้เรียน ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลในการวางแผนการจัดการที่ส่งเสริมการสร้างความคิดใหม่ ๆ 2) ด้านจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล ได้แก่ การจัดหาหนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่มีคุณภาพให้เพียงพอ เหมาะสมกับหลักสูตรที่เน้นความเป็นเลิศเฉพาะทางให้เหมาะสมกับบริบทและความเป็นสากล 3) ด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ การแสวงหาการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัว ตามสภาพความต้องการและความจำเป็นอย่างเหมาะสม ต่อมา พิชัย เหลืองอรุณ (2555) ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 2) ศึกษาปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ครูและบุคลากรขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนมาตรฐานสากล ไม่สามารถจัดหาเครื่องมือในการวัด ประเมินผลที่ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับได้ ครูขาดความรู้และทักษะสร้างสรรค์สื่อและนวัตกรรมเพื่อใช้ในการเรียนการสอน การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมีน้อย

รังสรรค์ นกสกุล บุญเรือง ศรีเหรียญ และจุไร โชคประสิทธิ์ (2555) ดำเนินการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 1,000 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าเฉลี่ยของการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ธรรมภิบาล และการบริหารระบบคุณภาพ มีการปฏิบัติมาก เรียงไปตามลำดับ 2)

ตัวแปรสังเกตได้ทุกปัจจัยมีการปฏิบัติสูงกว่าค่าเฉลี่ย และการแจกแจงของตัวแปรมีลักษณะเป็นโค้งแบนราบกว่าปกติ 3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่ได้ศึกษา จำนวน 36 ตัวแปร พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมด 623 คู่ มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 404 คู่ มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 46 คู่ และมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 173 คู่ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นความสัมพันธ์ทางบวกจำนวน 392 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็นบวกนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ที่มีทิศทางไปในทางเดียวกัน ความสัมพันธ์ทางลบจำนวน 231 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็นลบนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ที่มีทิศทางไปในทางตรงข้ามกัน ในเมทริกซ์มีขนาดของความสัมพันธ์ทางบวก ตั้งแต่ 0.004 ถึง 1.00 และมีขนาดของความสัมพันธ์ทางลบ ตั้งแต่ -0.001 ถึง -1.33 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งที่อยู่ในตัวแปรแฝงเดียวกันและตัวแปรแฝงต่างกัน ความสัมพันธ์ส่วนใหญ่มีนัยทางสถิติ ขนาดของความสัมพันธ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($0.33 < r < 0.66$) 4) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นโมเดลเชิงสาเหตุของการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากลเชิงสมมติฐานมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ค่าไค-สแควร์ = 1268.36, อาศาคความเป็นอิสระ = 508, ค่า $p = 0.051$, GFI = 0.97, AGFI = 0.98, RMSEA = 0.049 และ CN = 310.37) ค่าพารามิเตอร์เมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงภายในมีความแปรเปลี่ยนโดยตรงกับการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่วนวิสัยทัศน์ เสรีวัฒน์ (2555) ศึกษาเรื่องการประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบทซึ่งเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษามุ่งสู่คุณภาพในระดับมากแต่ควรปรับเป็นมาตรฐานสากลทั้งระบบ 2) ปัจจัยนำเข้าซึ่งเกี่ยวข้องกับครูผู้บริหาร และปัจจัยพื้นฐานมีคุณภาพในระดับมาก แต่ครูและผู้บริหารขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร 3) ด้านกระบวนการซึ่งเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามแนวนโยบายอยู่ในระดับมาก 4) ด้านผลผลิตเกี่ยวข้องกับศักยภาพนักเรียนอยู่ในระดับมาก 5) ด้านผลกระทบซึ่งเกี่ยวข้องกับครู มีการวิจัยและพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ สาวิตรี เดชป้อม (2556) ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลในจังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลในจังหวัดนครปฐม 2) ศึกษาความคิดเห็นของข้อเสนอแนะคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลในจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพโรงเรียนในโครงการในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เนื่องจากผู้บริหารและครูให้ความสำคัญโดยดำเนินงานด้วยระบบ PDCA สำหรับ ประพันธ์ บุญวรรณ (2556) ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานโรงเรียนในโครงการ กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากลพบปัญหาและอุปสรรค คือ 1) ด้านผู้เรียนพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลงานวิชาการระดับชาติค่อนข้างน้อย ขาดทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ไม่มีการวัดความสามารถทางภาษากับสถาบันภาษา 2) ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน พบว่าเนื้อหา ตำราเรียน

และกระบวนการเรียนการสอนยังไม่เป็นสากล ครูขาดทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ การสร้างนวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน 3) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ 7 ขั้นตอน ตามระบบ TQA มีบางขั้นตอนการบริหารไม่ชัดเจน ขาดการเผยแพร่นวัตกรรมทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ จำนวนผู้เรียนต่อห้องไม่สามารถจัดได้ 35 คน อัตรากำลังของครูไม่เพียงพอและไม่ตรง สาขาวิชา ขาดเครือข่ายระหว่างประเทศ ทั้งนี้ วรพงษ์ เถาว์ชาติ (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพ การบริหารสถานศึกษาสัมพันธ์กับการเป็นโรงเรียนในโครงการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 4 ปัจจัย เรียงลำดับตามความสำคัญ คือ การพัฒนาบุคลากร ระบบการจัดการเรียนการสอน ระบบการบริหาร วิชาการ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร และปัจจัยของการเป็นโรงเรียน มาตรฐานสากลเรียงตามลำดับความสำคัญ 4 ปัจจัย คือ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียน การสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านคุณภาพผู้เรียน ในปีเดียวกันนี้ จำเริญ รัตนบุรี (2557) ได้ ศึกษาการบริหารจัดการระบบคุณภาพตามเกณฑ์ PMQA โรงเรียนมาตรฐานสากลทั้ง 7 หมวด คือ การนำ องค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัด การวิเคราะห์และการ จัดระบบความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร การจัดการกระบวนการ และผลลัพธ์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพ การบริหารจัดการระบบคุณภาพตามเกณฑ์ PMQA โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยหมวด 5 การ มุ่งเน้นบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนหมวด 3 การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนอภิรักษ์ คงทวี (2556) ศึกษาแนวทางการดำเนินงานบริหารระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าเป็น เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ด้านคุณภาพผู้บริหารและด้านระบบบริหารจัดการอยู่ใน ระดับเห็นด้วยมาก ด้านปัจจัยพื้นฐานที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ โรงเรียนมีห้องเรียนรู้ ศูนย์วิทยบริการ ที่มีสภาพแวดล้อมบรรยากาศเอื้อต่อการใช้บริการ มีสื่อที่พอเพียง เหมาะสม ทันสมัย มีกิจกรรมที่ส่งเสริม การอ่านการเรียนรู้และค้นคว้าอย่างหลากหลาย ส่วนปัจจัยพื้นฐานที่ยังไม่เหมาะสม คือ จำนวน คอมพิวเตอร์พกพาสำหรับนักเรียนทุกคน ในด้านเครือข่ายพัฒนาของโรงเรียนที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ นักเรียนและครูมีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการศึกษากับบุคคลอื่นภายในประเทศ

ต่อมา วชิพร แก้วหล้า (2558) ดำเนินการวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียน มาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ประชากรในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และรองผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย ระดับสภาพการบริหารสถานศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 และ ระดับปัญหาการบริหารสถานศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 และทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.62) และ 2) ปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล โดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.76) และ 3) ข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษา สู่โรงเรียนมาตรฐานสากล คือ ควรสนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถความถนัดเฉพาะทางที่ได้คัดสรร

แล้วไปแสดงในระดับชาติ และนานาชาติ ปรับลดเนื้อหาหลักสูตร เพิ่มความเข้มข้น โดยเทียบเคียงกับหลักสูตรสากล และปรับลดเวลา ในการสอนของครูในห้องเรียน ส่วนเมธี ทองคำ (2558) ดำเนินการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 กลุ่มตัวอย่างที่วิจัย ได้แก่ ครูและผู้บริหารในโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 2 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 313 คน ได้มาด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน และกลุ่มที่ตอบแบบสัมภาษณ์จำนวน 9 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากลโดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2. การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง การผ่านการอบรมวิชาที่สอนและขนาดของโรงเรียน มีระดับการบริหารจัดการระบบคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงาน วิชยฐานะ ระดับการศึกษาสูงสุด และระยะเวลาการก่อตั้งของโรงเรียน มีระดับการบริหารจัดการระบบคุณภาพไม่แตกต่างกัน 3. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบด้วย 1) ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ควรมีการจัดทำระบบการวัดผลที่เหมาะสมและทันสมัย นำผลการวิเคราะห์ปรับปรุงการดำเนินงาน สร้างนวัตกรรมใหม่ให้สอดคล้องกับทิศทางจัดการศึกษาของโลกและการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ รวมทั้งจัดทำระบบการสื่อสารในสถานเอกสาร และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทั่วถึง 2) ด้านการจัดการกระบวนการ ควรมีกระบวนการวิเคราะห์ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาที่เป็นปัจจุบัน 3) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรมีการประเมินความพึงพอใจเพื่อนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางแก้ไขและปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และต้องสอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการจัดการศึกษา

ในปี 2559 พรรณระพี คุณธนวิชพงษ์ (2559) ดำเนินการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล : กรณีศึกษาโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารโรงเรียน จำนวน 27 คน ข้าราชการครูระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 44 คน และข้าราชการครูระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 42 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ตามแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ปี 2557-2558 ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัยโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้แก่ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดการกระบวนการ การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร และการนำองค์กร 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัยในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดการกระบวนการ มีความแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ่ พบว่า ความคิดเห็นของ คณะกรรมการบริหารโรงเรียนแตกต่างกับข้าราชการครูระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

ในปีเดียวกัน วีรวรรณ มีมัน และ มัทนา วัฒนอมศักดิ์ (2559) ดำเนินงานวิจัยเรื่องความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์คือโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 34 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ฝ่ายบริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งเป็นบุคคลภายนอก) โรงเรียนละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 204 คน ผลการวิจัยสรุปดังนี้ 1) ความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตมากไปน้อย คือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ และด้านผู้เรียน ตามลำดับ 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็น 2.1) ผู้เรียนมีความเป็นพลโลก มีทักษะชีวิต และมีทักษะในการสื่อสารมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 2.2) ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก 2.3) ผู้นำองค์กรมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ 3) ผู้ให้ข้อมูลให้แนวทางอย่างหลากหลาย เช่น มีการจัดทำวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับโรงเรียนมาตรฐานสากล ควรจัดอบรมความรู้ด้านต่าง ๆ ให้แก่ครูให้เป็น สากล และผู้บริหารควรบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ใหม่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

ต่อมา อุดม ชูสิ่ววรรณ (2559) ดำเนินการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล และเสนอรูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร วิเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาภาคสนาม จากโรงเรียนกรณีศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน เลือกจากโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ประสบความสำเร็จ เพื่อศึกษาองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย วิถีปฏิบัติในแต่ละองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล และขั้นตอนที่ 5 การประเมินระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้าง จำนวน 5 ฉบับ ซึ่งใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างาน ครู ผู้ปกครองและนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อย ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนกลยุทธ์

3) การมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) การมุ่งเน้นการปฏิบัติ และ 7) ผลลัพธ์ด้านผู้เรียน นำองค์ประกอบไปสร้างรูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากลได้ 6 ระบบ ดังนี้ ระบบที่ 1 การนำองค์กรโดยต้องรู้และเข้าใจบริบทของโรงเรียนที่มีความท้าทาย เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดทิศทาง การพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ระบบที่ 2 การวางแผนกลยุทธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องนำวิสัยทัศน์มาดำเนินการในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ไปสู่ความเป็นเลิศ ระบบที่ 3 การบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตรตามความสามารถของผู้เรียนโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ระบบที่ 4 การวัด สารสนเทศและการจัดการความรู้ เพื่อกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จและวิธีการวัดผลการปฏิบัติงานของทุกระบบ ระบบที่ 5 การพัฒนาบุคลากรเป็นฐานในการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถพัฒนาระบบการเรียนรู้ ระบบที่ 6 ระบบการเรียนการสอนเชื่อมโยงกับระบบการพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนองค์ประกอบที่ 7 เป็นผลลัพธ์ของการดำเนินงานจาก 6 ระบบ

สำหรับวารสาร ปรมนิล (2560) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี จำนวน 290 คน ที่ได้จากการใช้ตารางสำเร็จรูปเครืองซีและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยการบริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับผลลัพธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา ด้านคุณภาพผู้บริหาร ด้านผู้เรียน ด้านวิชาการ ด้านระบบการบริหารจัดการ สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 70.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในปีเดียวกัน สมมาตร ลีภัยรัตน์, ธาณี เกสทอง และนันทิยา น้อยจันทร์ (2560) วิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1. การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารคุณภาพสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษาได้ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) การพัฒนาบุคลากร 3) การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา 4) การสร้างทีมงานในการพัฒนานักเรียน 5) การควบคุมคุณภาพ 6) คุณภาพนักเรียน 7) การนำนโยบายคุณภาพสู่การปฏิบัติ และ 8) การบริหารจัดการ 2. รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ส่วนที่ 2 เนื้อหาประกอบด้วย องค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล และกระบวนการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จ และ 3. การประเมินรูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

